

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

CEYLAN-Türkiye'ye Karşı Davası

(23556/94)

Strazburg

(8 Temmuz 1999)

USULİ İŞLEMLER

1. Başvuru, Sözleşme'nin eski 32/1 ve 47. maddeleri ile belirlenen üç aylık süre içinde, Avrupa İnsan Hakları Komisyonu ("Komisyon") tarafından, Sözleşme'nin³ eski 19. Maddesi gereği, 17 Mart 1998 tarihinde Mahkeme'ye sunulmuştur. Dava, Türkiye Cumhuriyeti aleyhine eski 25. Madde gereğince Münir Ceylan adında bir Türk vatandaşı tarafından 10 Şubat 1994 tarihinde Komisyon'a yapılan 23556/94 no'lu başvuruya dayanmaktadır.

Komisyon'un talebi, Sözleşmenin eski 44 ve 48 (a) maddeleri ile eski Divan İçtüzüğü A'nın¹ 32.maddesinin 2. paragrafına dayanmaktadır. Talebin amacı, davadaki olayların davalı devlet tarafından Sözleşme'nin 10.maddesi gereği 14. maddeyle birlikte ya da tekbaşına üstlenilen yükümlülüklerin ihlal edilip edilmediğine karar vermektir.

2. İçtüzük madde 33/3 (d)ye uygun olarak yapılan tahkikata mukabil, başvuran davaya şahsen katılmak istediğini belirtmiş ve kendisini temsil edecek bir avukat görevlendirmiştir (İçtüzük eski madde 30). Avukata Başkan Sn.R. Bernhardt tarafından yazılı işlemlerde Türkçe kullanılması konusunda izin verilmiştir (Madde 27/3). Bunu takiben, Mahkeme Başkanı Sn. Wildhaber duruşmada Türkçe konuşulmasına izin vermiştir. (Tüzük 36/5)

3.11 no'lu Protokol'ün yürürlüğe girmesinden önce ortaya çıkabilecek işlemlerle ilgili olarak oluşturulan Dairenin Başkanı Sn.Bernhart (Sözleşme'nin eski 43. maddesi ve Tüzük eski madde 21) Raportör aracılığıyla hareket ederek Türk Hükümeti Ajanı, başvuranın avukatı ve Komisyon Delegeleri ile yazılı işlemlerin organizasyonu hakkında istişarede bulunmuştur (eski içtüzük 37/1 ve 38. maddeler).

Netice olarak, 27 Nisan 1998 tarihinde verilen emre uygun olarak Raportör, sırasıyla başvuranın görüşünü 15 Temmuz 1998, Hükümetin görüşünü ise 31 Temmuz 1998 tarihinde almıştır. 7 Eylül 1998 tarihinde Hükümet görüşlerine dosyalanmış belgeleri eklemiş ve 25 Şubat 1999 tarihinde ise başvuranın iddiaları hakkındaki görüşleri 41. madde gereğince dosyalanmıştır.

4. 11 No.lu Protokolün, 1 Kasım 1998 tarihinde yürürlüğe girmesinden sonra, dava 5/5. Maddeye uygun olarak Mahkeme'nin Büyük Dairesine sunulmuştur. 22 Ekim 1998 tarihinde Sn. Wildhaber, adaletin düzgün işlemesi amacıyla bu davanın ve Türkiye hakkında açılan diğer 12 davanın dinlenmesi için bir Büyük Dairenin oluşturulması gerektiğine karar vermiştir. Bu davalar sırasıyla şöyledir: Karataş-Türkiye (başvuru no. 23168/94) Arslan-Türkiye (no. 23462/94); Polat Türkiye Kararı (no 23500/94); Okçuoğlu Türkiye Kararı (24146/94); Gerger Türkiye Kararı (24919/94) Erdoğan İnce Türkiye Kararı (no: 25067/94 ve 25068/94), Başkaya ve Okçuoğlu-Türkiye (23536/94 ve 24408/94) Sürek ve Özdemir Türkiye Kararı (No. 23927/94 ve 24277/94), Sürek-Türkiye no. 1 (No.26682/95), Sürek-Türkiye no 2 (No.24122/94), Sürek-Türkiye no.3 (no.24735/94) ve Sürek-Türkiye no.4 (no.24762/94).

5. Bu amaçla oluşturulan Büyük Daire'ye ex officio olarak Türkiye adına seçilen yargıç Sn. R. Türmen (Sözleşmenin 27/2.Maddesi ve Mahkeme Tüzüğü'nün 24/4 Maddesi), Mahkeme Başkanı Sn. Wildhaber, Mahkemenin Yardımcı Başkanı Bn. E. Palm, Bölüm Başkan Yardımcıları Sn. J-P Costa ve Sn. M. Fischbach, (Sözleşmenin 27/3. maddesi ve içtüzüğün 24/3 ve 5(a) maddesi) katılmışlardır. Büyük Daire'yi tamamlamak için tayin edilmiş diğer üyeler ise şöyledir: Sn. A.Pastor Ridruejo, Sn.G.Bonello, Sn. J. Makarczyk, Sn. P. Kuris, Bn. F. Tulkens, Bn.V. Straznicka, Sn.V Butkevych, Sn.J. Casadevall, Bn. H. S. Greve, Sn. A.Baka, Sn. R. Maruste ve Bn.S.Botoucharova (içtüzük 24/3 ve 100/4).

Oğur Türkiye davasında içtüzüğün 28/4 maddesine uygun olarak Büyük Daire'nin aldığı kararın ışığında davadan çekilmesinden sonra, Sn.Wildhaber, 19 Kasım 1998 tarihinde Sn.Türmen'i duruşmadan muaf tutmuştur. 16 Aralık 1998 tarihinde Hükümet Sn. F. Gölcüklü'nün ad hoc yargıç olarak kayda geçtiğini onaylamıştır. (İçtüzük 29/1) Sonuç olarak Sn. Kristaq Traja, davanın geri kalan kısmına katılamayan Sn. Botoucharova'nın yerini almıştır.

6. Mahkemenin daveti ile (İçtüzük 99/1), Komisyon üyelerinden biri olan Sn. H. Danelius Büyük Dairenin huzurundaki dava muamelelerinde yer alması için görevlendirilmiştir.

7. Başkanın kararına uygun olarak sözkonusu dava ile ilgili duruşmanın Aslan-Türkiye ve Sürek-Türkiye davaları ile aynı anda halka açık olarak 1 Mart 1999 tarihinde Strazburg'da İnsan Hakları binasında yapılmıştır.

Mahkeme önünde

a) *Hükümet adına*

Sn.D.Tezcan,

Sn.M.Özmen,

Sn.B.Çalışkan, *Ajan Yardımcısı,*

Bn.G.Akyüz,

Bn.A.Günyaktı,

Sn.F.Polat,

Bn.A.Emüler,

Bn.I.Batmaz Keremoğlu,

Sn.B.Yıldız,

Sn.Y.Özbek,

Avukatlar;

b) *Komisyon adına*

Sn.H.Danelius,

Delege;

c) *Başvuran adına*

Sn.H.Kaplan, İstanbul barosu,

Avukat.

Mahkeme Sn.Danelius'un Sn.Kaplan'ın Sn.Tezcan'ın ve Sn.Özmen'in konuşmalarını dinlemiştir.

DAVANIN ESASI

I. DAVA ŞARTLARI

A. Haftalık *Yeni Ülke* Gazetesindeki Makale

8. İlgili zamanda "*Petrol-İş Sendikası*"nın başkanı olan başvuran, İstanbul'da basılan haftalık bir gazete olan *Yeni Ülke*'nin 21-28 Temmuz 1991 tarihli basımında "*Söz işçinin, yarın çok geç olacak*" adlı bir makale yazmıştır. Makale aşağıda verilmiştir:

Bugün Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da giderek yoğunlaşan devlet terörü, Kürt halkı üzerinde uluslararası planda uygulanan, emperyalizmin gündemindeki politikaların tam bir yansımasından başka bir şey değildir.

ABD emperyalizmi Irak'taki Kürt hareketini kırmak için, önce Kürtleri Saddam rejimine karşı kışkırtmış, sonra da bu hareketi ezebilecek olan güçlü bıraktığı

Saddam yönetimini Kürtlerin üzerine göndermiştir.

Sonuç; tüm dünya insanlığının yüreklerini sızlatan görüntüler altında onbinlerce Kürdün, açlıktan, soğuktan, salgın hastalıklarından kırılması, bir o kadarının Irak ordusunca yok edilmesi yüzbinlerce insanın yerini yurdunu terketmek zorunda kalışıdır.

Emperyalizm kendi yarattığı bu tablolar karşısında sahte gözyarlarını dökerken tüm dünyanın gözü önünde, Türkiye’de giderek yoğunlaşan soykırımına da seyirci kalmaktadır. Özellikle son çıkartılan Terörle Mücadele Yasasının ardından, Güneydoğu’da hızla tırmanan yargısız infazlar, toplu gözaltılar, gözaltında kaybolmalar, gelecek günlerin ne denli zorlu geçeceğinin adeta habercisidir.

Son olarak HEP Diyarbakır İl Başkanının büyük bir olasılıkla kontrgerilla tarafından gözaltında öldürülmesi, cenaze töreninde halka ateş açılarak, polisin verdiği bilgiye göre 3, yöre halkına göre 10 kişinin öldürülmesi, yüzlerce insanın yaralanması, bini aşkın insanın gözaltına alınması devlet terörünün son örneği olmuştur.

Anti-Terör Yasasını dikkatlice inceleyenler kolaylıkla görecektir ki, yasa yalnızca Kürt halkının değil, tüm işçi sınıfımızın ve emekçi yığınlarımızın ekmek, özgürlük ve demokrasi mücadelesini kırmaya yöneliktir.

Bu yasalar ve bugünkü “devlet terörü” bu nedenle karşısında sadece Kürt halkını değil, bir bütün olarak emekçi halkımızı bulmalıdır.

Sendikacılar açısından da sorun, birkaç demeç birkaç ilanla geçiştirilemeyecek kadar önemli ve can alıcıdır.

Bir takım muğlak kavramlarla, her eylemi, her örgütü, bir terör suçu ya da terör örgütü olarak tanımlama olanağı yaratan siyasi iktidar ve tekerci sermaye, uygun bir ortam bulduğu an silahını işçi sınıfımıza çevirmekte tereddüt bile etmeyecektir.

Her zaman belirttiğimiz gibi, işçi sınıfımız ve onun ekonomik, demokratik örgütleri yalnızca ekonomik talepleri değil, siyasi ve demokratik taleplerini de ön

plana çıkartmak, bu mücadele içerisinde etkin yerini almalıdır.

Bunun için yasalardaki tüm engellere karşı demokratik kitle örgütleriyle, siyasi partilerle ittifak yapabilecek tüm kişi ve kuruluşlarla eylem birliği gerçekleştirmeli, olabildiğince örgütlü ve eşgüdüm içerisinde bu kanlı katliamlara, bu devlet terörüne karşı çıkmalıdır.

Aksi takdirde, emperyalizmin güdümünde Kürt halkının sesi soluğunu kesme amacındaki tekelleri sermaye çevreleri için sıra kaçınılmaz olarak işçi sınıfımıza ve emekçi halkımıza gelecektir.

“Yarın çok geç olacaktır” diyen, tüm halkımızı ve demokrasi güçlerimizi bu kavganın içinde aktif olarak yer almaya çağırıyoruz.”

B. Başvurana karşı yapılan işlemler

1. Başvuran aleyhine yapılan suçlamalar:

9. 16 Eylül 1991 tarihinde İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi savcısı, başvurana kin ve düşmanlığa tahrik etmek girişiminde bulunmakla suçlamış, Madde 312/1 ve Türk Ceza Kanununun 2. Maddesinin uygulanmasını istemiştir (bkz. aşağıdaki 15-16. paragraflar).

2. İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesindeki İşlemler:

10. İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesindeki davada başvuran kendisine yöneltilen suçlamaları reddetmiştir. Makalenin, Türkiye’nin güneydoğusundaki insan haklarının ihlali ile ilgili olduğunu iddia etmiş ve bölücülüğe teşvik etme ya da halk arasında düşmanlık yaymak gibi bir niyetinin olmadığını belirtmiştir. Başvurana göre demokratik bir toplumda her konu hiçbir kısıtlama olmaksızın tartışılabilir. Aynı zamanda kendisinin bir sendika başkanı olarak Türkiye’nin güneydoğusundaki demokrasi sorunları hakkındaki görüşlerini ifade etme sorumluluğu olduğunu belirtmiştir.

11. 3 Mayıs 1993 tarihli kararında, Devlet Güvenlik Mahkemesi, başvuranı Türk Ceza Kanununun 312/2 ve 3. Maddesi gereğince suçlu bulmuş, 1 yıldan 8 aya kadar hapse ve 100.000 Türk Lirası (TL) para cezasına çarptırmıştır.

Mahkeme, başvuranın makalesinde Türkiye’de Kürt halkına zulüm edildiğini, katledildiğini ve susturulduğunu iddia ettiğini ileri sürmüştür. Özellikle de Mahkeme makalenin 4. ve 13. cümlelerini; “Türkiye’de Kürtlere karşı soykırımı uygulanmakta....” ve “....Kürt halkını susturmayı ve sindirmeyi....” yorumlamıştır.

Mahkeme, başvuranın etnik köken ve din ya da sosyal sınıfa dayalı ayrımcılık yaparak halkı kin ve düşmanlığa tahrik etme girişiminde bulunduğu sonucuna varmıştır.

3. Yargıtay işlemleri

12. Başvuran, Yargıtay'a başvurarak Devlet Güvenlik Mahkemesinin başvuranın makalesi hakkında yaptığı yoruma itiraz etmiş, yorumlanabilmesi için bir uzman gerekli olduğunu ileri sürmüştür. Mahkemenin, başvuranın cezasını tecil etme kararı vermesi gerektiğini de belirtmiştir.

13. 14 Aralık 1993 tarihinde Yargıtay, Devlet Güvenlik Mahkemesinin, delillerle ilgili değerlendirmesini ve başvuranın savunmasının kabuledilmemesinin gerekçelerini onayarak başvuruyu reddetmiştir.

14. Başvuran cezasını tamamlamıştır. Mahkumiyetinin sonucu olarak, siyasi ve medeni haklarını kaybetmenin yanı sıra, Petrol İş Sendikasındaki başkanlık görevini de kaybetmiştir. (bkz. aşağıdaki 17. para.)

II. İLGİLİ İÇ HUKUK VE UYGULAMASI

A. Ceza Hukuku

15. Ceza Kanununun 312.Maddesi şöyledir:

"Suç işlemeye aleni olmayan tahrik

Kanunun cürüm saydığı bir fiilli açıkça öven iyi gördüğünü söyleyen veya halkı kanuna itaatsizliğe tahrik eden kimse altı aydan iki yıla kadar hapis ve altıbin liradan otuzbinliraya kadar ağır para cezasına mahkum olur.

Halkı, sınıf, ırk, din, mezhep ve bölge farklılığı gözeterek kin ve düşmanlığa açıkça tahrik tahrik eden kimse bir yıldan üç yıla kadar hapis ve dokuzbin liradan otuzaltıbin liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır. Bu tahrik umum emniyeti için tehlikeli olacak bir şekilde yapıldığı takdirde faile verilecek ceza üçte birden yarıya kadar artırılır.

Yukarıdaki fıkralarda yazılı suçlar 311. Maddenin ikinci fıkrasında sayılan vasıtalarla işleyenlere verilecek cezalar bir misli arttırılır.”

16. Ceza Kanunun 311/2. Maddesi aşağıdaki gibidir:

“Suç işlemeye aleni tahrik korku ve panik yaratma amacıyla tehdit, tahrik, her türlü kitle haberleşme araçları, ses kayıt bantları, plak film, gazete, mecmua ile v.s basın aletleriyle veya elle yazılıp çoğaltılarak yayınlanan ve dağıtılan yazılan ya da umumi yerlerde levha ile ilan asmak suretiyle olursa yukarıdaki bentler uyarınca suçlu hakkında tayin olunacak ağır hapis ve hapis cezaları bir misli arttırılır.....”

17. Bir kimsenin 312. Maddenin 2. Fıkrasına dayanarak mahkum edilmesi özellikle bazı özel düzenlemelerle yürütülen özel faaliyetlerin tatbik edilmesi konusunda farklı sonuçları gerektirir. Örneğin bu maddeye göre bir cürümle suçlu bulunan şahıslar, dernek veya sendika kuramazlar (2908 no'lu kanun, bölüm 4 (2)

(b), bu sendikaların yönetim kurullarında görev alamazlar, (2929 no'lu kanun, Bölüm 5). Ayrıca, siyasi parti kuramaz ve bu partilere katılamazlar (2820 no'lu kanun, bölüm 11 (5)) ve milletvekili seçimlerine katılamazlar (2839 no'lu kanun, bölüm 11 (f3)).

B. Hükümet tarafından sunulan Cezai İctihatlar:

18. Hükümet, İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Savcısı tarafından davaların geri çekilmesi ile ilgili olarak, verilen altı kararın suretini tedarik etmiştir. Bu davalardan biri, Ceza Kanunun 312. Maddesine aykırı olarak halkı, özellikle din farklılığı gözeterek kin ve düşmanlığa, aleni olmayan tahrik etme ile ilgilidir. Davaların diğer beşi ise, Terörle Mücadele Kanunu'nun (3713 no'lu) 8. Bölümüne aykırı olarak, devletin bölünmez bütünlüğüne zarar vermeyi amaçlayan bölücü propoganda yapan şahıslarla ilgilidir. Basın yoluyla işlenen suçları içeren bu davaların üçünde, savcının kararında verilen sebeplerden biri, suçun unsurlarından birinin oluşmamasıdır.

Ayrıca, Hükümet yukarıda verilen durumlardan dolayı suçlanan davalıların suçlu bulunmadığına dair bir kısım Devlet Güvenlik Mahkemesi kararlarını sunmuştur. Bu kararlar şöyledir: 1996 yılı içinde 19 Kasım tarihli 428 nolu başvuru, 27 Aralık tarihli 519 nolu başvuru, 1997 yılı içinde, 6 Mart tarihli 33 nolu başvuru, 3 Haziran tarihli 102 nolu başvuru, 17 Ekim tarihli 527 nolu başvuru, 24 Ekim tarihli 541 nolu başvuru, 23 Aralık tarihli 606 nolu başvuru, 1998 yılı içinde, 21 Ocak tarihli 8 nolu başvuru, 3 Şubat tarihli 14 nolu başvuru, 19 Mart tarihli 56 nolu başvuru, 21 Nisan tarihli 87 nolu başvuru ve 17 Haziran tarihli 133 nolu başvuru. Kürt sorunu ile ilgili suçların faillerini beraat ettiren kararlar, suçun bir unsuru olan “propaganda” unsurunun olmayışına dayanmıştır.

KOMİSYON ÖNÜNDEKİ İŞLEMLER:

19. Sn. Ceylan, 10 Şubat 1994 tarihinde Komisyon'a başvurmuştur. Mahkum edilmesinin, düşünce ve ifade özgürlüğü hakkını garanti altına alan Sözleşmenin 9. ve 10. Maddelerine aykırı olduğunu iddia etmiştir. Aynı zamanda 10. Madde ile birlikte 14. Maddeye aykırı olarak, siyasi görüşü nedeniyle fark gözetildiğini de iddia etmiştir.

20. Komisyon, 15 Nisan 1996 tarihinde 23556/94 nolu başvuruyu kabuledilebilir bulmuştur. 11 Aralık 1997 tarihli raporunda (eski 31. madde) sadece,

ilk şikayeti 10. madde bağlamında incelemiştir. Bu madde ile ilgili olarak bir ihlalin sözkonusu olduğunu ve 14. madde ile bağlantılı olarak farklı bir konunun ortaya çıkmadığını ifade etmiştir (2'ye karşı 30 oy). Komisyon görüşünün tam metni ve rapordaki muhalefet şerhi bu karara ek olarak tekrar düzenlenmiştir.¹

MAHKEMEYE SON SUNUŞLAR

21. Başvuran, görüşünde Mahkemeye Sözleşme'nin 6/1, 9, 10 ve 14. Maddelerinin ihlal edildiği yönünde karar vermesini ve 41. madde gereğince tazminat verilmesini talep etmiştir.

22. Hükümet Mahkemeden "başvuranın iddia ettiği Sözleşme maddelerinin ihlalinin söz konusu olmadığını ve buna bağlı olarak başvurunun reddedilmesi"ni talep etmiştir.

HUKUK AÇISINDAN

I. SÖZLEŞMENİN 9. VE 10. MADDELERİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

23. Başvurusunda Sn. Ceylan, Ceza Kanununun 312. Maddesi gereğince mahkum edilmesinin, Sözleşmenin 9. ve 10. maddelerinin ihlalinin oluşturduğunu ileri sürmüştür. Fakat, başvuran, Hükümetin ve Komisyonun teklif ettiği gibi, Mahkeme önündeki duruşmada, şikayetin sadece 10.madde bağlamında incelenmesine itiraz etmemiştir (bkz. 9 Haziran 1998 tarihli Incal-Türkiye Kararı, 1998-IV *Hüküm ve Karar Raporları* s.1569, para. 60). 10.madde şöyledir:

“1. Herkes görüşlerini açıklama ve anlatım özgürlüğüne sahiptir. Bu hak, kanaat özgürlüğü ile kamu otoritelerinin müdahalesi ve ülke sınırları söz konusu olmaksızın haber veya fikir almak ve vermek özgürlüğünü de içerir. Bu madde devletlerin radyo, televizyon ve sinema işletmelerini bir izin rejimine bağlı tutmalarına engel değildir. .

2. Kullanılması görev ve sorumluluk yükleyen bu özgürlükler, demokratik bir

toplumda zorunlu tedbirler niteliğinde olarak ulusal güvenliğin toprak bütünlüğünün veya kamu emniyetinin korunması, kamu düzeninin sağlanması ve suç işlenmesinin önlenmesini sağlığın veya ahlakın başkalarının şöhret ve haklarının korunması veya yargı gücünün otorite ve tarafsızlığının sağlanması için yasayla öngörülen bazı biçim koşullarına sınırlamalara ve yaptırımlara bağlanabilir”.

24. Mahkeme huzurunda hazır bulunanlar, başvuranın “söz işçinin, yarın çok geç olacak” isimli makalesinin yayımlanmasının ardından mahkum edilmesinin, düşünce özgürlüğü hakkına “müdahale” oluşturduğu kararına varmışlardır. Böyle bir müdahale, bu koşulun 2. paragrafındaki talepleri karşılamadığı müddetçe 10.maddenin ihlalini ortaya koyacaktır. Mahkeme bu tür amaç veya amaçlara ulaşmak için “kanun tarafından öngörülüp öngörülmediği” ya da paragrafta ortaya konan meşru amaçların birden fazlasının mı sebep olduğu veya “demokratik bir toplumda gerekli olup olmadığı” konularında karar vermelidir.

1. “Yasa ile öngörülme”

25. Başvuranın mahkumiyetinin Ceza Kanununun 312. Maddesinin 2. ve 3. paragraflarına dayanması tartışılmamıştır ve 10. Maddenin 2. Paragrafında belirtilen amaçlar nedeniyle “yasa tarafından öngörüldüğü” gözönünde bulundurulmalıdır.

2. Meşru Amaç

26. Başvuran bu noktada görüş sunmamıştır.

27. Hükümet sözkonusu müdahalenin amacının sadece “devlet güvenliği” ve “kamu düzeninin korunması” (Komisyon'un tespit ettiği gibi) değil, aynı zamanda “toprak bütünlüğü”nün de korunması olduğunu belirtmiştir.

28. Ceza Kanunun 312. maddesi, halkı, sınıf, ırk, din, mezhep, bölge farklılığı gözeterek kin ve düşmanlığa açıkça tahrik etmeyi cezalandırılması gereken bir suç olarak kabul eder. Kamu emniyetini tehdit eden durumlarda bu tür suçların cezalarının artırılacağını belirtir (bkz.yukarıdaki 15. paragraf).

Türkiye'nin güneydoğu bölgesindeki güvenlik durumunun hassasiyeti (bkz. 25 Kasım 1997 tarihli Zana Türkiye Kararı, Raporlar 1997-VII, s. 2539, para. 10) ve şiddeti artırabilecek olaylara karşı yetkililerin hazır olması gerektiğini gözönünde bulundurarak, Mahkeme, başvuranın mahkumiyetinin Hükümet tarafından belirlenen amaçlar doğrultusunda gerçekleştirildiğini kabul etmiştir. Bu dava ile ilgili olayların meydana geldiği zaman, Türkiye'nin güneydoğu bölgesinde şiddet kullanmaya dayalı metodlara başvuran bölücü hareketlerin varolduğu kesinlikle doğrudur.

3. “Demokratik bir toplumda gereklilik”

a) Mahkeme huzurunda hazır bulunanların tartışmaları

i) Başvuran

29. Başvuran, bu makalenin şiddete tahrik etmediğini, yasadışı hiçbir örgütten söz etmediğini ve bölücülüğü teşvik eden bir unsur taşımadığını belirtmiştir. Başvurana göre Türk yetkililer, düşünce ve ifade özgürlüğüne kendi içinde ters düşen Türk Ceza Kanunu'nun 312. maddesini kötüye kullanmışlardır.

ii) Hükümet

30. Hükümet, Alman Ceza Kanunu'nun 130. Maddesi örneğinden yola çıkarak, Türk Ceza Kanununun 312. Maddesinde belirtilen suçların, Avrupa Konseyine üye diğer ülkelerin yasalarında da mevcut olduğunu ileri sürmüştür. Bu tür yasaların devletlerin demokrasiyi korumalarına yardımcı olduğunu belirtmiştir. Son olarak da madde 312'nin uygulanmasında hak verilebilir bir “tehlike” söz konusu olup olmadığı hususunda Türk Mahkemelerinin görüşlerini değiştirmenin, Strazburg Kuruluşları'nın görevi olmadığını belirtmiştir.

iii) Komisyon

31. Komisyon 10. maddenin 2. paragrafında "görev ve sorumluluklar"dan söz edildiğini hatırlatmış ve “kanunsuz siyasi şiddet”e göz yumulmaması için

kişilerin hassas siyasi konularda kendilerini açıkça ifade etmelerinin önemli olduğu sonucuna varmıştır. Ancak, ifade özgürlüğünün kullanılması, Türkiye'nin karşı karşıya olduğu sorunların temel nedenlerin açıkça tartışılması ve çözüm yöntemleri hakkında görüş belirtme gibi hakları kapsamaktadır.

Komisyon, makalenin geçmiş yıllar süresince etkisini sürdüren şiddet konusunda siyasi bir açıklama yapmak amacıyla yazılmış olduğunu ve başvuranın düşüncelerini makul tabirlerle ifade ettiğini, bu ifadelerde kendisinin şiddete ya da halkı yasal olmayan yollara başvurmaları için kışkırtmadığını ifade etmiştir. Komisyonun görüşüne göre, başvuranın mahkumiyeti 10.maddeye uymayan bir çeşit sansür oluşturmaktadır.

(b) Mahkemenin Değerlendirmesi

32. Mahkeme, Zana-Türkiye'ye Karşı Kararı (yukarıda belirtilen s. 2547-48 para 51) ve 21 Ocak 1999 tarihli Fressoz ve Roire Fransa'ya Kararı'nda belirtildiği gibi, 10. Madde ile ilgili kararlara dayalı temel ilkeleri tekrar etmiştir. (1999 Raporları, s....para 45)

(i) İfade özgürlüğü, demokratik bir toplumun temel özelliklerinden biridir ve demokrasinin gelişimi ve her bireyin tatmin olması için gerekli temel şartlardan birini oluşturur. 10. maddenin 2. paragrafıyla ilgili olarak ifade özgürlüğü, sadece zararsız olarak nitelendirilen "bilgi" ya da "fikirlere" değil, aynı zamanda zararlı, rahatsız edici durumlara da uygulanır. Bütün bunlar çoğulculuk, hoşgörü ve açık görüşlü olmanın gereğidir ve bu üç unsur demokratik bir toplumun vazgeçilmez unsurlarıdır. 10. maddede ileri sürüldüğü gibi, bu özgürlük dikkatli bir şekilde belirlenmesi gereken bir takım istisnalara tabidir ve herhangi bir kısıtlama ihtiyacı, ikna edici açıklamalarla birlikte belirlenmelidir.

ii) Sözleşmenin 10. Maddesinin 2. Paragrafının anlamı dahilindeki "gerekli" kelimesi "acil bir sosyal ihtiyacın" varlığını ima etmektedir. Böyle bir ihtiyacın var olup olmadığını değerlendirirken, Sözleşmeye imza atan devletlerin sahip olduğu belli bir takdir sınırı vardır, fakat bu yetki, bağımsız bir mahkeme tarafından verilen kararlar da dahil olmak üzere, hem kanunları hem de bu kanunları uygulayan kararları da içine alacak şekilde Avrupa denetimi ile uyum içindedir. Bu nedenle Mahkeme, bir "kısıtlamanın" veya "cezanın" 10. Madde ile korunan ifade özgürlüğü ile uyumlu olup olmadığı konusunda son kararı vermeye yetkilidir.

iii) Mahkeme denetim yetkisini kullanırken, yapılan müdahaleyi, sözkonusu ifadelerin içeriğini ve bütünlük içindeki kullanılışını kapsayacak şekilde bir bütün olarak incelemelidir. Özellikle de, sözkonusu müdahalenin “takip edilen meşru amaca denk olup olmadığı” ve gerekli olduğunu savunmak için devlet yetkilileri tarafından gösterilen sebeplerin “uygun ve yeterli” olup olmadığı konularında karar vermelidir. Mahkeme bu şekilde hareket ederek, ulusal yetkililerin 10. maddede belirtilen kurallarla uyumlu standartlar uyguladığı ve verdikleri kararları ilgili olayların kabul edilebilir değerlendirmesine dayandırdıkları konusunda tatmin olmalıdır.

33. Söz konusu makale içeriği ve kullanılan ifadelerin çeşidiyle siyasi söylem niteliğini kazanmıştır.

Başvuran, Marksist deyimler kullanarak, birkaç yıl önce Doğu ve Güneydoğu Anadolu’daki şiddetin yeniden canlanması hakkında bir açıklama arzetmiştir. Başvuranın iddiasının esası, Kürt hareketinin “işçi sınıfı ve bu sınıfın ekonomik ve demokratik kuruluşları ” tarafından özgürlük ve demokrasi için verilen genel bir mücadelenin parçası olduğu veya en azından bir parçası olması gerektiği şeklindedir. Makalenin mesajı şöyledir “kanunlar tarafından yapılan bütün engellemelere rağmen, birlikte çalışmanın mümkün olduğu bütün demokratik kuruluşlarla, siyasi partilerle ve her birey veya kuruluşla birlikte hareket etmek suretiyle "katliamlara" ve "devlet terörüne" karşı çıkarak ve "örgütlenmenin ve işbirliğinin bütün gücünü kullanarak birlik sağlamalıyız".

“Devlet terörü” ve "katliam" kelimelerinin kullanılmasının da gösterdiği gibi, ülkenin ilgili bölgelerinde Türk yetkililerinin fiilleri hakkındaki eleştiri sert, kullanılan dil ise keskindir. (bkz.yukarıdaki paragraf 8)

34. Buna rağmen Mahkeme, Sözleşmenin 10. maddesinin 2. paragrafı bağlamında, siyasi söylem veya kamu çıkarı ile ilgili konulardaki kısıtlamanın küçük olduğunu hatırlatmıştır. (Bkz. 25 Kasım 1996 tarihli Wingrove Birleşik Krallık'a Karşı Kararı Raporlar 1996-V, s.1957 para. 58). Ayrıca Hükümet ile ilgili olarak yapılmasına müsaade edilen eleştirinin sınırı, bireyler veya siyasetçiler hakkında yapılan eleştiriye oranla daha büyüktür. Demokratik bir sistemde, Hükümetin fiilleri ve ihmalleri sadece yasama ve yargı otoritelerinin değil, aynı zamanda kamuoyunun da incelemesine açık olmalıdır. Ayrıca, Hükümetin güçlü pozisyonu, özellikle düşmanların eleştirilerine ve haksız saldırılarına başka yöntemlerle karşılık vermenin mümkün olduğu hallerde, ceza davası başlatma konusunda çekimser davranmasını gerekli kılmaktadır. Bununla beraber, kamu düzeninin güvencesi olan devlet yetkililerinin, bu tür durumlara karşı aşırıya gitmeden ve uygun bir şekilde tepki vermeyi amaçlayan tedbirleri -ceza hukuku bağlamında bile olsa- benimsemesi mümkündür. (Bkz. 9 Haziran 1998 tarihli Incal

Türkiye Kararı, Raporlar 1998-IV, s. 1567, paragraf 54). Sonuç olarak, bu tür durumların bir bireye, kamu personeline ya da nüfusun bir kesimine karşı şiddet kullanmayı tahrik ettiği hallerde, ifade özgürlüğüne yapılan müdahalenin gerekli olup olmadığı incelenirken, devlet yetkilileri daha kapsamlı bir takdir sınırından faydalanırlar.

35. Mahkeme, kendisine sunulan davaların evveliyatını, özellikle de terörle mücadele ile bağlantılı sorunları dikkate almaktadır. (Bkz. yukarıda belirtilen Incal-Türkiye'ye Karşı Kararı, s.1568, paragraf 58). 15 yıldır Türkiye'de süregelenekte olan ciddi rahatsızlıkların bu tür görüşlerin yayılması ile şiddetlenebileceği hakkındaki Türk yetkililerin endişelerini dikkate almıştır (bkz. yukarıdaki prg. 28). Bu bağlamda, sözkonusu makalenin Körfez Savaşından kısa bir süre sonra, çok sayıda Kürt kökenli insanın Irak'taki baskıdan kaçıp, Türk sınırlarına sığındığı sırada yayımlandığı dikkate alınmalıdır.

36. Mahkeme, başvuranın sendika lideri ve bir siyasetçi olarak yazdığını ve bu makaledeki sert üsluba rağmen, şiddeti, silahlı direnişi ya da isyanı teşvik etmediğini gözlemlemiştir. Mahkemenin görüşüne göre bu gözönünde bulundurulması gereken önemli bir unsurdur.

37. Mahkeme başvurana verilen 1 yıldan 8 aya kadar hapis ve 100.000.-TL. para cezasının ağır olduğuna dikkati çekmiştir (bkz. yukarıdaki prg. 11). Mahkumiyetinin sonucu olarak, başvuranın Petrol İşçileri Sendikası'ndaki başkanlık görevini kaybetmesi gibi, bir takım siyasi ve medeni haklarını da kaybetmesi dikkate alınmıştır (Bkz. prg. 14 ve 17).

Bu bağlamda Mahkeme, müdahalenin ölçüsü değerlendirilirken verilen cezanın şiddetinin ve çeşidinin gözönünde bulundurulması gereken unsurlar olduğunu belirtmiştir.

38. Sonuç olarak, Sn.Ceylan'ın mahkumiyeti takip edilen amaçlara ve "demokratik bir toplumda gereklilik" ilkesine uygun değildir. Bu nedenle Sözleşmenin 10. Maddesi ihlal edilmiştir.

II. SÖZLEŞMENİN 10. MADDESİ İLE BAĞLANTILI OLARAK 14. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

39. Başvuran, makalenin sadece, Kürt kökenli bir kimse tarafından yazıldığı ve Kürt sorunu ile ilgili olduğu için yargılandığını ifade etmiştir. Sözleşmenin 10. maddesi ile birlikte okunduğunda 14. maddenin aleyhine kendisinin ayrımcılığın kurbanı olduğunu ileri sürmüştür. Madde 14 aşağıda verilmiştir:

“Bu Sözleşme’de tanınan hak ve özgürlüklerden yararlanma, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasal veya diğer kanaatler, ulusal veya sosyal köken, ulusal bir azınlığa mensupluk, servet, doğum veya herhangi başka bir durum bakımından hiçbir ayrımcılık yapılmadan sağlanır.”

40. Hükümet bu konu ile ilgili olarak görüş sunmamıştır.

41. Komisyon, 10. madde ile birlikte okunduğunda Sözleşmenin 14.maddesi bağlamında farklı bir konunun ortaya çıkmadığı görüşünü ifade etmiştir.

42. Sözleşmenin 10. Maddesinin ihlal edildiği şeklindeki sonuç gözönüne alındığında (bkz. yukarıdaki prg 38), Mahkeme, şikayetin 14. Madde bağlamında incelenmesini gerekli görmemiştir.

III. SÖZLEŞMENİN 6. MADDESİ'NİN 1. PARAGRAFİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

43. Başvuran, ayrıca, Mahkeme huzurunda Sözleşmenin 6. Maddesinin 1. paragrafının ihlal edilmiş olduğunu iddia ederek şikayette bulunmuştur (bkz. yukarıdaki prg. 21). Fakat Mahkeme, Komisyon'un bu başvurunun kabul edilebilirliğini incelediği sırada, Sayın Ceylan sözkonusu şikayeti sunmadığı için, bu aşamada böyle bir şikayette bulunamayacağını tespit etmiştir.

III. SÖZLEŞMENİN 41.MADDESİNİN UYGULANMASI

44. Başvuran Sözleşme'nin 41. maddesi gereğince hakkaniyete uygun tatmin talebinde bulunmuştur. Bu maddeye göre:

“Mahkeme işbu Sözleşme ve protokollerinin ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmeci Tarafın iç hukuku bu ihlali ancak kısmen telafi edebiliyorsa, Mahkeme, gerektiği takdirde, hakkaniyete uygun bir surette, zarar gören tarafın tatminine hükmeder.”

A. Zarar

1. Maddi Zarar

45. Başvuran, mahkumiyetinin sonucunda uğradığı gelir kaybını da içine alacak şekilde, yasal harcamaları ve dava muameleleri ile ilgili harcamalarından oluşan maddi zararlar için tazminat yoluyla toplam 850.000 Fransız Frangı talep etmiştir. İddialarına destek olarak, Petrol-İş Sendikası Genel Sekreteri tarafından imzalanmış yıllık toplam maaşının 1994’te 189.927.25, 1998’de 145.500.36 Fransız Frangı olduğunu gösteren bir belge sunmuştur.

46. Hükümet, Sözleşme’nin iddia edilen ihlali ile talep edilen maddi zarar arasında nedensel bir ilişki olmadığını ileri sürmüştür. Her halükarda, Sn. Ceylan iddia ettiği kazançları ve harcamaları belgelerle kanıtlamamıştır.

47. Mahkeme başvuranın iddia ettiği kazançlarının kaybı ile 10.maddenin ihlali arasında nedensel bir ilişki olmadığını tespit etmiştir. Ayrıca, başvuranın şikayet ettiği kayıp iddiası yeterince ispatlanamamıştır. Bu nedenle Mahkeme iddianın bu kısmını reddetmiştir.

Mahkeme başvuranın ulusal mahkemelerdeki masraf ve harcamaları ile Strazburg Kuruluşları huzurundaki muamelelerin masraflarını birlikte inceleyecektir.

2 Manevi Zarar

48. Sn. Ceylan manevi zarar için 150.000 Fransız Frangı talep etmiştir.

49. Hükümet, Mahkemeden ihlal bulgusunun kendi içinde yeterli adil tazmin

oluşturduğu şeklinde karar vermesini istemiştir.

50. Mahkeme, başvuranın dava ile ilgili olarak sıkıntı çekmiş olacağını gözönünde bulundurmuştur. Mahkeme adil olarak, bu başlık altında başvurana 40.000 Fransız Frangı ödenmesine hükmetmiştir. .

B. Masraf ve Harcamalar

51. Başvuran Strazburg Kuruluşları önündeki yasal masrafları için 120.000 Fransız Frangı talep etmiştir. Bu masraflar tercüme, fax, telefon ve kırtasiye giderleri için 45.000 Fransız Frangı, avukat ücreti içinse 75.000 Fransız Frangıdır. İddiasını desteklemek için birçok belge sunmuştur.

52. Hükümet talep edilen meblağın fahiş olduğunu ileri sürmüştür. Özellikle de başvuran tarafından sunulan faturanın talep edilen meblağı desteklemediğini ve harcamaların sözkonusu muamelelerle ilgili olmadığını ileri sürmüştür. Tercüme masrafları ve yasal ücretler ile ilgili olarak talep edilen meblağın normal Türk standartlarına göre abartılı olduğunu belirtmişlerdir.

53. Mahkeme, başvuranın avukatının Sözleşmenin 6. ve 10. maddeleri bağlamındaki benzer şikayetlerle ilgili davaların hazırlıklarıyla ilgilendiğine dikkati çekmiştir. Mahkeme, adil karar vererek ve içtihatlarındaki kriterlere göre, (bkz. Avr. İnsan Hakları Mahkemesi, 25 Mart 1999 tarihli Nikolova Bulgaristan'a Karşı Kararı, 1999 Raporları.....s...prg 79), başvurana toplam 15.000 Fransız Frangı verilmesine hükmetmiştir.

C. Temerrüt Faizi

54. Divan, bu kararın verildiği tarihte Fransa'da uygulanan yıllık %3,47 yasal faiz oranının kabul edilmesini uygun görmüştür.

BU SEBEPLERDEN DOLAYI MAHKEME,

1. 1'e karşı 16 oyla Sözleşmenin 10.maddesinin ihlal edildiğine;
2. Oybirliğiyle, 14. Madde ile birlikte incelendiğinde 10.madde bağlamında ayrı bir konunun ortaya çıkmadığına;
3. Oybirliğiyle başvuranın, Sözleşmenin 6. maddesinin 1.paragrafı bağlamında şikayette bulunamayacağına;
4. 1'e karşı 16 oyla

a) Sözleşmeci Devletin başvurana aşağıdaki miktarları üç ay içerisinde ödeme günündeki döviz kuru üzerinden Türk Lirası olarak ödemesine;

i) 40.000 (Kırkbin) Fransız Frangı manevi tazminat;

ii) 15.000 (onbeşbin) Fransız Frangı yargılama masrafları.

(b) Bu rakamlara, yukarıda belirtilen üç aylık sürenin bitiminden ödeme tarihine kadar yıllık %3,74 basit faiz uygulanmasına;

5. Başvuranın geri kalan tazminat taleplerinin reddine oybirliğiyle karar vermiştir.

Fransızca ve İngilizce olarak hazırlanan bu karar, 8 Temmuz 1999 tarihinde Strazburg İnsan Hakları Binasında kamuoyuna açık duruşmada tefhim edilmiştir.

İmza Paul MAHONEY
WILDHABER

Sekreter Yardımcısı

İmza Luzius

Başkan

Sözleşmenin 45. Maddesinin 2. Paragrafı ve Mahkeme İç Tüzüğü'nün 74.

Maddesinin 2. paragrafına uygun olarak, aşığıdaki görüşler bu karara eklenmiştir.

a) Bn. Palm, Bn.Tulkens, Sn.Fischbach, Sn.Casadevall ve Bn.Greve'in mutabakat şerhleri;

b) Sn.Bonello'nun mutabakat şerhi;

c) Sn.Gölcüklü'nün muhalefet şerhi.

Paraf: L.W.

Paraf: L.W.

HAKİM PALM, TULKENS, FISCHBACH, CASADEVALL VE GREVE'İN MUTABAKAT ŞERHLERİ :

Her ne kadar Sürek-Türkiye'ye Karşı (no.1) davasında Hakim Palm'ın kısmi muhalefet şerhinde ortaya konulan daha içeriksel yaklaşım uygulayan bir yöntem ile aynı sonuca vardıysak da, son davada 10.maddenin ihlaline dair Mahkeme'nin aldığı kararı paylaşıyoruz.

Bizim görüşümüze göre, davalı devlete karşı açılan bu davalarda 10. maddenin genel değerlendirmesi, makalede kullanılan kelimelerin biçimine çok fazla ağırlık verirken kullanılan kelimelerin hangi bütün içinde yeraldığına ve yarattıkları etkiye önem vermemiştir. Makalede kullanılan dilin sert ve hatta tahripkar olduğu şüphesizdir. Fakat demokrasilerde, Mahkeme'nin de vurguladığı gibi “mücadeleyi” çağrıştıran kelimeler bile 10. madde ile korunur.

Mahkeme içtihatlarında siyasi söylem konusuna sağlanan kapsamlı korumaya uygun olan yaklaşım, kullanılan kelimelerin kışkırtıcı yanlarına daha az, ifadelerin hangi bütün içinde kullanıldığına ve bu bütünün farklı unsurlarına daha fazla odaklanmaktır. Kullanılan dil kışkırtıcı mıydı ya da şiddete mi teşvik ediyordu? Gerçek bir tehdit unsuru mevcut muydu? Bütün bu soruların cevabı sırasıyla her durumun genel şartlarını oluşturan, farklı kademelerin ölçülü değerlendirmesini talep eder. Başka soruların da yöneltmesi gereklidir. Suç teşkil eden makalenin yazarı, toplumda, sözlerinin etkisini artırabilecek bir konuma mı sahiptir? Söz konusu makaleye önemli bir gazetede mi yoksa sözlerin etkisini artırabilecek başka bir basın yolunda mı öncelik verilmiştir? Kelimeler şiddet kullanmaya tahrik

etmekten uzak mı yoksa eşiğinde midir?

Şiddet içerikli ve zararlı bir üslup ile -10. Madde ile korunan- demokratik bir toplumdaki hoşgörü konusunda ceza verilmesi gereken üslup arasındaki ayırım sadece suç teşkil eden kelimelerin kullanıldığı içeriğin dikkatli bir incelemesi sonucunda yapılabilir.

YARGIÇ BONELLO’NUN MUTABAKAT ŞERHİ

10. maddenin ihlali konusunda çoğunluğa katılıyorum, ancak demokratik bir toplumda ulusal yetkililer tarafından başvuranın ifade özgürlüğüne yapılan müdahalenin haklı olup olmadığına karar verirken, Mahkeme tarafından yapılan ilk tahlili onaylamıyorum.

Bu dava ve şiddete yönelik tahriğin söz konusu olduğu daha önceki ifade özgürlüğü davalarında, Mahkeme tarafından varılan ortak kanaat şu şekildedir: Başvuran tarafından yazılıp, yayınlanan yazıların şiddet kullanılmasını destekleyip teşvik ettiği hallerde, ulusal mahkemeler tarafından mahkum edilmeleri demokratik bir toplumda haklı görülebilir. Ben bu görüşü yetersiz olduğu için kabul etmiyorum.

İnanıyorum ki, demokratik bir toplumda şiddet kullanmaya teşvik edenlerin devlet yetkilileri tarafından cezalandırılması, sadece kışkırtmanın “açık ve mevcut tehlike” arzettiği durumlarda mümkündür. Şiddet kullanmaya teşviğin akla dayalı, soyut hale gelmesi durumunda ve zaman ve mekan içinde asli ve potansiyel şiddet halinden çıktığı durumlarda, temel olarak fikir özgürlüğü üstün gelen bir unsur olur.

Bütün zamanların en güçlü anayasa hukuku uzmanlarının yasa ve düzeni bozmaya yönelik sözlere karşılık söylemleri gereken ifadelerden birini sunuyorum: “Ülkeyi korumak için¹ talep edilen acil bir müdahale, yasanın kanuni ve acil amaçlarını tehdit etmedikçe, ifade özgürlüğüne yapılan nefretle karşıladığımız ve ölümcül olduğuna inandığımız müdahale girişimlerine karşı sonsuza kadar uyanık olmalıyız.”

Güç kullanmayı müdafaa etmenin kanunsuzluk oluşturduğu veya kanunsuzluğa

kışkırttığı ya da böyle bir ihtimali ortaya çıkardığı hallerin² dışında, ifade özgürlüğü teminatı, bir devlete güç kullanmayı yasaklaması konusunda izin vermez. Bu bir yakınlık ve derece³ sorunudur.

İfade özgürlüğünün kısıtlamasını haklı gösteren açık ve mevcut bir tehlikenin varlığını desteklemek için, ciddi bir şiddet beklentisi ya da müdafaasının mevcut olduğu ya da başvuranın şiddet kullanmayı müdafa etmesinin acil ve ciddi bir durum ortaya koyabileceğine inanmak için önceki davranışlarının yeterli neden oluşturduğunun gösterilmesi gerekmektedir¹.

Başvuranların itham edildiği her söz hernekadar bazılarında oldukça ciddi görünse de, ulus düzenine karşı tehditkar ve korkutucu niteliğe sahip olduğu bana göre açık değildir. Yine bu ifadelerin ani olarak bastırılmasının Türkiye'nin selameti için gerekli olduğu bana göre açık değildir. Söz konusu fikirler kendi haline bırakıldıkları takdirde tehlike yaratmamaktadırlar. Kısacası, Mahkeme, başvuranların Ceza Mahkemeleri tarafından mahkum edilmelerine gözyumduğu takdirde ifade özgürlüğünün yıkılmasına yardımcı olacaktır.

Özet olarak, "kötü olarak idrak edilen etki, tam olarak tartışılma fırsatını bulamadan önce meydana gelebilecek kadar yakın değilse, sözlerden çıkan hiçbir tehlikenin açık ve mevcut olduğu düşünülemez. Tartışma doğrultusunda yalan ve safsatayı karşı karşıya getirmek için zaman olursa, eğitim süreci tarafından kötülüğün önüne geçmeyi sağlamak için uygulanan yol, sükunete zorunluluk olarak boyun eğmek değil, daha fazla tartışmaktır".²

YARGIÇ GÖLCÜKLÜ'NÜN MUHALEFET ŞERHİ

(Çeviri)

Sözleşmenin 10. Maddesinin ihlal edildiği kararını alan Mahkeme'nin görüşüne katılmadığımı bildirmek istiyorum. Benim görüşüme göre, bu dava ile ilgili olarak demokratik bir toplumda müdahalenin gerekli olmadığı ve ulusal güvenliği koruma amacına uygun olmadığı şeklinde tespitte bulunmanın geçerli bir nedeni mevcut değildir.

25 Kasım 1995 tarihli Zana-Türkiye'ye Karşı Kararında ortaya çıkan ve

Gerger-Türkiye'ye Karşı Kararında ilave ettiğim muhalefet şerhimde hatırladığım genel ilkeler şimdiki davaya uygun ve geçerlidir. Tekrardan kaçınmak için okuyucuya bu karşı görüşün 1-9 paragraflarını sunuyorum.

Ceylan Türkiye'ye Karşı Kararı, Zana, Gerger ve Sürek davalarından ayrı tutulamaz. Başvuran makalesinde Türkiye'de "soykırımın....artması ", "özellikle son çıkartılan Terörle Mücadele Yasasının ardından, hızla artan yargısız infazlar.....ve göz altında kaybolmalar; "...HEP Diyarbakır İl Başkanının (Halkın Emek Partisi) büyük olasılıkla kontrgerilla tarafından öldürülmesi ve yalnızca Kürt halkının değil aynı zamanda tüm işçi sınıfımızın ve emekçi halk yığınlarımızın çabalarının yokedilmesi" gibi konulardan bahsetmektedir. Başvuran makalesinde sonuç olarak "bu yasalar ve bugünkü "devlet terörü" karşısında sadece Kürt halkını değil bir bütün olarak emekçi halkımızı da bulmalıdır" demiş ve bitiş bölümünde bütün yurttaşlarına ve demokratik güçlere seslenerek çok geç olmadan "bu kavganın içinde aktif olarak yer almaya" çağırmıştır. Bana göre metinlerden yapılan alıntılar düşmanlığa kışkırtmakta ve şiddete tahrik etmektedir. Ulusal yetkililere bırakılması gereken takdir sınırını göz önünde tutarak söz konusu müdahalenin, demokratik bir toplumda gerekli olduğu sonucuyla birlikte orantısız olmadığına kanaat getirdim.

³ . Bu hükmü değiştiren 11 no'lu Protokol'ün yürürlüğe girmesinden itibaren Mahkeme daimi surette görev yapmıştır.

¹ Sekretaryanın Notu. Mahkeme A İçtüzüğü 9 Nolu Protokolün yürürlüğe girmesinden (1 Ekim 1994) önce Mahkeme'ye gönderilen davaların tümüne ve bu tarihten 31 Ekim 1998 tarihine kadar bu Protokolün bağlamadığı ülkelerle ilgili davalara uygulanmıştır.

¹ Sekretaryanın Notu. Uygulama ile ilgili sebeplerden dolayı bu ek kararın son versiyonu ile birlikte yayınlanacaktır. (Hüküm ve Karar Raporları 1999), fakat, Komisyon Raporunun bir kopyasını Sekretaryadan temin etmek mümkündür.

¹ Abrahams Birleşik Devletlere Karşı Davası, Yargıç Oliver Wendell Holmes, 630'da 250 U.S. 616 (1919)

²Brandenburg Ohio'ya Karşı, 447'de 395 U.S. 444 (1969)

³ Schenck Birleşik Devletlere Karşı 52' de 294 U.S. 47

¹ Whitney Kaliforniya'ya Karşı 376'da 274 U.S. 357 (1927)

² Whitney Kaliforniya'ya Karşı, Hakim Louis D. Brandeis, 377'de 274 U.S. 357 (1927)